

Lehdistötiedote

Luxemburg, 9. heinäkuuta 2020

EU:n toimilla ei ole juurikaan kyetty pysäyttämään luonnonvaraisten pölyttäjien vähenemistä, toteavat EU:n tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että EU:n toimenpiteillä ei ole pystytty varmistamaan luonnonvaraisten pölyttäjien suojelua. Vuoteen 2020 ulottuvalla luonnon monimuotoisuutta koskeva strategialla on ollut hyvin vähäinen vaikutus pyrittäessä estämään pölyttäjien vähenemistä. Lisäksi keskeisiin EU:n politiikkoihin, kuten yhteiseen maatalouspolitiikkaan, ei sisälly nimenomaisia vaatimuksia luonnonvaraisten pölyttäjien suojelemiseksi. Tarkastajat toteavat myös, että torjunta-aineita koskeva EU:n lainsäädäntö on yksi luonnonvaraisten pölyttäjien häviämiseen vaikuttavista pääasiallisista syistä.

Pölyttäjien, kuten mehiläisten, ampiaisten, kukkakärpästen, perhosten, yöperhosten ja kovakuoriaisten ansiosta ihmiskunnan elintarvikkeiden määrä on suurempi ja niiden laatu on parempi. Viime vuosikymmeninä luonnonvaraisten pölyttäjien määrä ja monimuotoisuus ovat kuitenkin vähentyneet. Tämä johtuu paljolti tehomaataloudesta ja torjunta-aineiden käytöstä. Euroopan komissio on reagoinut asiaan ottamalla käyttöön toimenpidekehysten, joka laajalti perustuu komission vuonna 2018 esittämään pölyttäjiä koskevaan aloitteeseen sekä vuoteen 2020 ulottuvaan luonnon monimuotoisuutta koskevaan komission strategiaan. Komissio on lisäksi ottanut käyttöön nykyisten EU:n toimintapolitiikkojen ja säädösten mukaisia toimenpiteitä, joilla on mahdollista vaikuttaa luonnonvaraisiin pölyttäjiin. Tarkastajat arvioivat, kuinka vaikuttavia nämä toimet ovat olleet.

”Pölyttäjillä on olennainen tehtävä kasvien lisääntymisen ja ekosysteemitöimintojen kannalta, ja niiden väheneminen on syytä nähdä merkittävänä uhkana ympäristölle, maataloudelle ja

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

laadukkaiden elintarvikkeiden saannille”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Samo Jereb. ”Tähän mennessä tehdyt EU:n aloitteet luonnonvaraisten pölyttäjien suojelemiseksi ovat valitettavasti olleet liian heikkoja tuottaakseen tulosta.”

Tarkastajat havaitsivat, että EU:n luoma toimenpidekehys ei tosiasiallisesti auta suojelemaan luonnonvaraisia pölyttäjiä. Vaikka vuoteen 2020 ulottuvassa luonnon monimuotoisuutta koskevassa EU:n strategiassa ei ollut erityisenä tavoitteena pysäyttää luonnonvaraisten pölyttäjien vähenemistä, neljä siihen sisältyvistä osatavoitteista saattaa välillisesti hyödyttää pölyttäjiä. Komission omassa väliarvioinnissa kuitenkin todettiin, että kolmessa näistä osatavoitteista edistys oli ollut riittämätöntä tai sitä ei ollut havaittavissa lainkaan. Väliarvioinnissa myös selkeästi mainittiin pölytys yhtenä niistä ekosysteemipalveluista, jotka ovat heikentyneet eniten kaikkialla EU:ssa. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastajat havaitsivat lisäksi, että pölyttäjiä koskeva aloite ei ole johtanut suuriin muutoksiin keskeisillä politiikanaloilla.

Lisäksi tarkastajat totesivat, että muihin luonnon monimuotoisuutta edistäviin EU:n toimintapolitiikkoihin ei sisälly nimenomaisia vaatimuksia luonnonvaraisten pölyttäjien suojelemiseksi. Komissio ei ole hyödyntänyt kaikkia luonnon monimuotoisuuden säilyttämistoimenpiteiden tarjoamia mahdollisuuksia yhdessä ohjelmassa, joihin lukeutuvat luontotyyppidirektiivi, Natura 2000 ja Life-ohjelma. Yhteistä maatalouspolitiikkaa tarkastajat pitivät osana ongelmaa, eivät osana ratkaisua. Yhteiseen maatalouspolitiikkaan sisältyvillä viherryttämistä ja täydentäviä ehtoja koskevilla vaatimuksilla ei ole ollut erityistä vaikutusta pyrittäessä pysäyttämään viljelyalueiden biologisen monimuotoisuuden väheneminen, kuten EU:n tarkastajat totesivat hiljattain julkaistussa [kertomuksessa](#).

Tarkastajat korostavat myös, että EU:n nykyinen torjunta-aineista annettu lainsäädäntö ei ole pystynyt tarjoamaan riittäviä toimenpiteitä luonnonvaraisten pölyttäjien suojeluun. Nykyisessä lainsäädännössä on hunajamehiläisten suojeluun tähtääviä suojatoimia, mutta riskinarvioinnit perustuvat edelleen vanhentuneisiin ohjeisiin, ja ne vastaavat huonosti lainsäädännön vaatimuksia ja viimeisintä tieteellistä tietoa. Tässä yhteydessä tarkastajat tuovat esiin, että EU:n lainsäädäntökehys on sallinut jäsenvaltioiden jatkaa sellaisten torjunta-aineiden käyttöä, jotka ovat aiheuttaneet laajamittaista hunajamehiläiskatoa. Esimerkiksi vuosina 2013–2019 myönnettiin hätätapauksen perusteella 206 lupaa kolmen neonikotinoidin käyttöön (imidaklopridi, tiametoksaami ja klotianidi), vaikka niiden käyttöä on rajoitettu vuodesta 2013 lähtien ja niiden käyttö ulkona on ollut ankarasti kielletty vuodesta 2018 lähtien. Toisessa tänä vuonna julkaistussa [kertomuksessa](#) EU:n tarkastajat totesivat, että integroidun torjunnan käytännöt voisivat auttaa vähentämään neonikotinoidien käyttöä, mutta EU ei ole juurikaan onnistunut edistämään tällaisia käytäntöjä.

Niin kutsuttu vihreä kehitys tulee olemaan EU:n asialistan kärjessä tulevana vuosikymmeninä. Tätä silmällä pitäen tarkastajat suosittelevat, että Euroopan komissio

- arvioi, onko tarpeellista sisällyttää luonnonvaraisia pölyttäjiä koskevia erityistoimenpiteitä vuoden 2021 jatkotoimiin ja toimenpiteisiin, joka liittyvät vuoteen 2030 ulottuvaan EU:n biodiversiteettistrategiaan.
- sisällyttää luonnonvaraisten pölyttäjien suojelutoimet paremmin niihin EU:n toimintapolitiikan välineisiin, jotka koskevat luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä ja maataloutta
- parantaa torjunta-aineiden riskinarvioinnin yhteydessä luonnonvaraisten pölyttäjien suojelua.

Toimittajille tiedoksi

Erityiskertomus 15/2020 *Luonnonvaraisten pölyttäjien suojele EU:ssa: komission aloitteet eivät ole kantaneet hedelmää* on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Kertomus täydentää Euroopan tilintarkastustuomioistuimen hiljattain julkaisemia erityiskertomuksia, joiden aiheena ovat [viljelyalueiden biologinen monimuotoisuus](#), [torjunta-aineiden käyttö](#) ja [Natura 2000 -verkosto](#).

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Valtaosa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa esitetystä suosituksesta pannaan täytäntöön.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on ryhtynyt toimenpiteisiin covid-19-pandemian torjumiseksi. Ks. tarkemmat tiedot [täältä](#).

Kertomusta koskevat tiedustelut

Vincent Bourgeois – sähköposti: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
puhelin (+352) 4398 47 502 / matkapuhelin: +352 691 551 502